

CONVENȚIA PRIVIND REDUCEREA CAZURILOR DE APATRIDIE

Adoptată la 30 august 1961 de conferința plenipotențiarilor care s-au întâlnit în 1959 și s-au reîntâlnit în 1961, în conformitate cu rezoluția Adunării Generale 896(IX) din 4 decembrie 1954.

Intrată în vigoare la 13 decembrie 1975, conform articolului 18

Statele Contractante,

Ațiționând în conformitate cu Rezoluția 896(IX), adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite din 4 decembrie 1954,

Considerând că este de dorit să se reducă starea de apatridie printr-un acord internațional,

Au convenit după cum urmează:

Articolul 1

1. Orice Stat Contractant va acorda cetățenia sa unei persoane născute pe teritoriul său, care, altfel, ar fi apatridă. Cetățenia se va acorda:
 - a) La naștere, de drept, sau
 - b) În baza unei cereri formulate în modalitățile prevăzute de legislația internă, către autoritatea competentă, de către cel interesat sau în numele său. Sub rezerva dispozițiilor alineatului 2 al prezentului articol, nici o astfel de cerere nu poate fi respinsă. Statul Contractant a cărui legislație prevede acordarea cetățeniei sale la cerere, conform literei b) a prezentului alineat, poate de asemenea să acorde cetățenia, de drept, la vârsta și în condițiile fixate prin legislația sa.
2. Statul Contractant poate să acorde cetățenia sa, conform literei b) a alineatului 1 al prezentului articol, sub rezerva îndeplinirii uneia sau mai multora dintre următoarele condiții:
 - a) Cererea să fie formulată într-o perioadă determinată de Statul Contractant, începând cel mai târziu de la vârsta de 18 ani și neputând să se termine mai devreme de 21 de ani, astfel încât cel interesat să poată totuși dispune de cel puțin un an pentru formularea cererii sale personale, fără să trebuiască să obțină o autorizare legală pentru a o formula;
 - b) Persoana interesată să aibă reședință obișnuită pe teritoriul Statului Contractant, fără totuși ca durata de reședință fixată de Stat să depășească cinci ani imediat înainte de depunerea cererii, sau 10 ani în total;

- c) Persoana interesată să nu fi fost condamnată pentru o infracțiune împotriva securității naționale sau să nu fi fost condamnată la pedeapsa cu închisoarea pentru o durată de cel puțin cinci ani pentru o infracțiune.
 - d) Persoana interesată să nu fi dobândit la naștere sau ulterior o cetățenie.
3. Cu respectarea dispozițiilor alineatului 1, litera b) și ale alineatului 2 ale prezentului articol, copilul născut prin căsătorie pe teritoriul Statului Contractant, a cărui mamă are cetățenia acestui Stat, va dobândi la naștere această cetățenie dacă, altfel, ar fi apatrid.
4. Orice Stat Contractant va acorda cetățenia sa persoanei care altfel ar fi apatrid și care este incapabil să dobândească cetățenia Statului Contractant pe al cărui teritoriu s-a născut, întrucât a depășit vârsta pentru formularea cererii sau nu a îndeplinit condiția reședințului, dacă cetățenia unuia dintre părinții săi, la data nașterii persoanei respective, era aceea a Statului Contractant menționat. Dacă părinții săi nu au avut aceeași cetățenie la data nașterii sale, problema dacă cetățenia persoanei respective ar trebui să fie cea a tatălui sau cea a mamei va fi soluționată de legislația națională a Statului Contractant respectiv. Dacă se introduce o cerere pentru cetățenia respectivă, cererea se va face către autoritatea competentă de către persoana interesată sau în numele său, conform modalităților prevăzute de legislația națională. Sub rezerva dispozițiilor alineatului 5 al prezentului articol, o astfel de cerere nu poate fi respinsă.
5. Statul Contractant poate acorda cetățenia sa conform dispozițiilor alineatului 4 al prezentului articol, sub rezerva îndeplinirii uneia sau mai multora dintre următoarele condiții:
- a) Cererea să fie formulată mai înainte ca persoana interesată să împlinească vârsta stabilită de către Statul Contractant, aceasta neputând fi mai mică de douăzeci și trei ani;
 - b) Persoana interesată să fi avut reședința obișnuită pe teritoriul Statului Contractant pe o perioadă stabilită de către Statul respectiv, care precede imediat formularea cererii și care nu poate depăși trei ani;
 - c) Persoana interesată să nu fi dobândit la naștere sau ulterior o altă cetățenie.

Articolul 2

Copilul găsit pe teritoriul unui Stat Contractant, în absența unei probe contrare, va fi considerat ca fiind născut pe acel teritoriu din părinți posedând cetățenia acelu Stat.

Articolul 3

În scopul determinării obligațiilor Statelor Contractante în cadrul prezentei Convenții, nașterea la bordul unei nave sau al unui avion va fi prezumată ca

având loc pe teritoriul Statului sub al cărui pavilion navighează nava sau pe teritoriul Statului în care este înregistrat avionul, după caz.

Articolul 4

1. Orice Stat Contractant va acorda cetățenia sa unei persoane care nu s-a născut pe teritoriul unui Stat Contractant și care altfel ar fi considerată apatridă, dacă la data nașterii persoanei respective tatăl sau mama avea cetățenia primului Stat. Dacă părinții nu aveau aceeași cetățenie la data nașterii persoanei, problema dacă cetățenia acesteia va fi a tatălui sau a mamei sale va fi soluționată de legislația națională a Statului Contractant.

Cetățenia atribuită conform dispozițiilor acestui alineat se va acorda:

- a) La naștere, de drept, sau
- b) În baza unei cereri formulate în modalitățile prevăzute de legislația internă, către autoritatea competentă, de către cel interesat sau în numele său. Sub rezerva dispozițiilor alineatului 2 al prezentului articol, nici o astfel de cerere nu poate fi respinsă.

2. Statul Contractant poate să acorde cetățenia sa, conform dispozițiilor alineatului 1 al prezentului articol, sub rezerva îndeplinirii uneia sau mai multora dintre următoarele condiții:

- a) Cererea să fie formulată mai înainte ca persoana interesată să împlinească vârsta stabilită de către Statul Contractant, aceasta neputând fi mai mică de douăzeci și trei ani;
- b) Persoana interesată să fi avut reședința obișnuită pe teritoriul Statului Contractant pe o perioadă stabilită de către Statul respectiv, care precede imediat formularea cererii și care nu poate depăși trei ani;
- c) Persoana interesată să nu fi dobândit la naștere sau ulterior o altă cetățenie.

Articolul 5

1. Dacă legislația unui Stat Contractant prevede pierderea cetățeniei ca o consecință a unei schimbări a statutului persoanei, cum este căsătoria, desfacerea căsătoriei, stabilirea paternității, recunoașterea sau adopția, această pierdere trebuie să fie subordonată posesiei sau dobândirii altei cetățeniei.

2. Dacă, în conformitate cu legislația unui Stat Contractant, un copil născut în afara căsătoriei pierde cetățenia acelu Stat ca o consecință a recunoașterii filiației, i se va oferi posibilitatea de a redobândi această cetățenie printr-o cerere scrisă către autoritatea competentă, cererea neputând fi supusă unor condiții mai severe decât acelea prevăzute în alineatul 2 al articolului 1 din prezenta Convenție.

Articolul 6

Dacă legislația unui Stat Contractant prevede că pierderea cetățeniei sale sau privarea de cetățenie a unei persoane antrenează pierderea acestei cetățenii pentru soțul sau copiii săi, pierderea cetățeniei va fi subordonată posesiei sau dobândirii de către aceștia din urmă a unei alte cetățenii.

Articolul 7

1. a) Dacă legislația unui Stat Contractant prevede pierderea sau renunțarea la cetățenie, renunțarea nu va avea drept consecință pierderea cetățeniei, decât dacă persoana respectivă posedă sau dobândește altă cetățenie;
b) Dispozițiile literei a) a prezentului alineat nu se vor aplica atunci când aplicarea acestora nu este în concordanță cu principiile enunțate în articolele 13 și 14 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, aprobată la 10 decembrie 1948 de Adunarea Generală a Națiunilor Unite.
2. O persoană având cetățenia unui Stat Contractant și care solicită naturalizarea într-o țară străină nu își va pierde cetățenia decât dacă dobândește sau i s-a dat asigurarea dobândirii cetățeniei Statului străin.
3. Sub rezerva dispozițiilor alineatului 4 și 5 ale prezentului articol, un cetățean al unui Stat Contractant nu va pierde cetățenia, astfel încât să devină apatrid, în cazul în care își părăsește țara, are reședința în străinătate, nu se înregistrează, sau pentru orice alt motiv similar.
4. O persoană naturalizată își poate pierde cetățenia în cazul în care reședința sa se află în străinătate o perioadă, nu mai puțin de 7 ani consecutivi, prevăzută de legea Statului Contractant interesat, dacă aceasta nu declară autorității competente intenția de a-și păstra cetățenia.
5. În cazul cetățeanului unui Stat Contractant născut în afara teritoriului acestuia, legea statului respectiv poate prevedea păstrarea cetățeniei după expirarea unui an de la majoratul acestuia, cu condiția ca reședința sa la acea dată să se afle pe teritoriul acestui stat sau să fie înregistrată la autoritatea competentă.
6. Cu excepția situațiilor menționate în prezentul articol, o persoană nu-și va pierde cetățenia Statului Contractant, dacă această pierdere va duce la apatridie, afară de cazul când o astfel de pierdere a cetățeniei nu este în mod expres exclusă de orice altă prevedere a prezentei Convenții.

Articolul 8

1. Un Stat Contractant nu va priva o persoană de cetățenia sa dacă această privare va conduce la apatridie.

2. Sub rezerva dispozițiilor alineatului 1 al prezentului articol, o persoană poate fi privată de cetățenia unui Stat Contractant în următoarele cazuri:
 - a. în situațiile în care, conform alineatului 4 și 5 ale art. 7, este permis ca o persoană să-și piardă cetățenia;
 - b. dacă cetățenia a fost obținută prin declarație falsă sau alt act fraudulos.
3. Sub rezerva dispozițiilor alineatului 1 al prezentului articol, un Stat Contractant poate reține dreptul de a priva o persoană de cetățenia sa, dacă la data semnării, ratificării sau aderării, reținerea acestui drept se bazează pe unul dintre următoarele motive existente la acea dată în legislația internă a statului în cauză:
 - a. prin încălcarea obligației de loialitate față de Statul Contractant, persoana:
 - i. încălcând una din prevederile prohibitive exprese ale Statului Contractant, a prestat sau a continuat să presteze servicii pentru, sau a primit sau a continuat să primească emolumente, de la un alt stat, sau;
 - ii. a avut un comportament prin care a prejudiciat interesele vitale ale statului în cauză;
 - b. persoana a depus un jurământ sau a dat o declarație oficială, referitoare la loialitatea față de un alt Stat, sau și-a probat hotărârea de a-și nega loialitatea față de Statul Contractant.
4. Un Stat Contractant își va putea exercita puterea de privare de cetățenie permisă de para 2 sau 3 ale prezentului articol doar conform legii, care va prevedea pentru persoana interesată dreptul la un proces echitabil în fața instanței sau a altui organism independent.

Articolul 9

Un Stat Contractant nu va priva de cetățenie nici o persoană sau grup de persoane pe motive rasiale, etnice, religioase sau politice.

Articolul 10

1. Orice tratat între Statele Contractante care prevede transferul de teritoriu, va include prevederi care vor garanta că nici o persoană nu va deveni apatridă în urma transferului. Orice Stat Contractant va lua toate măsurile necesare ca aceste tratate încheiate cu un stat care nu este parte la prezenta Convenție să includă astfel de prevederi.
2. În absența acestor prevederi, un Stat Contractant, căruia i se transferă un teritoriu sau care obține un teritoriu, va acorda cetățenie persoanelor care devin apatride în urma transferului sau achiziționării de teritorii.

Articolul 11

Statele Contractante vor promova înființarea în cadrul Națiunilor Unite, cât mai curând posibil după depunerea celui de -al 6-lea instrument de ratificare sau aderare, a unui organism la care o persoană poate apela pentru pretenții legate de prezenta Convenție și pentru acordarea de asistență în vederea îndeplinirii pretențiilor sale către autoritatea competentă.

Articolul 12

1. În ceea ce privește un Stat Contractant care, în conformitate cu prevederile alineatului 1 al art. 1 sau al art. 4 din prezenta Convenție, nu acordă cetățenia la naștere prin efectul legii, prevederile alineatului 1 al art. 1 sau al art. 4, după caz, se vor aplica persoanelor născute înainte, precum și persoanelor născute după intrarea în vigoare a prezentei Convenții.
2. Prevederile alineatului 4 al art. 1 din prezenta Convenție se vor aplica persoanelor născute înainte precum și persoanelor născute după intrarea în vigoare a acesteia.
3. Prevederile art. 2 din prezenta Convenție se vor aplica doar copiilor găsiți pe teritoriul unui Stat Contractant după intrarea în vigoare a Convenției pentru acel stat.

Articolul 13

Prezenta Convenție nu va fi interpretată ca afectând orice prevedere mai favorabilă reducerii cazurilor de apatridie, prevedere care poate fi inclusă în legea oricărui Stat Contractant, în vigoare în prezent sau în viitor, sau care poate fi inclusă în orice convenție, tratat sau acord în vigoare în prezent sau în viitor între două sau mai multe State Contractante.

Articolul 14

Orice diferend între Statele Contractante privind interpretarea sau aplicarea prezentei Convenții, care nu poate fi soluționat prin alte mijloace, va fi înaintat Curții Internaționale de Justiție, la cererea oricărei părți în litigiu.

Articolul 15

1. Prezenta Convenție se aplică tuturor teritoriilor autonome, trusturi, colonii sau altor teritorii ne-metropolitane pentru ale căror relații internaționale răspunde oricare dintre Statele Contractante; conform prevederilor alineatului 2 din prezentul articol, la data semnării, ratificării sau aderării, Statul Contractant interesat va declara teritoriul sau teritoriile ne-metropolitane cărora prezenta Convenție li se va aplica ipso facto ca urmare a semnării, ratificării sau aderării.
2. În cazul în care, în scopul obținerii cetățeniei, un teritoriu ne-metropolitan nu este tratat la fel ca un teritoriu metropolitan, sau în cazul în care constituția sau practica Statului Contractant sau a teritoriului ne-metropolitan prevede existența consimțământului prealabil al teritoriului ne-metropolitan pentru aplicarea Convenției aceluși teritoriu, Statul Contractant respectiv va lua toate măsurile pentru a asigura obținerea consimțământului teritoriului ne-metropolitan în 12 luni de la data semnării Convenției de către Statul Contractant în cauză, iar când consimțământul a fost obținut, Statul Contractant va notifica Secretarul General al Națiunilor Unite. Prezenta

Convenție se aplică teritoriului sau teritoriilor menționate în această notificare de la data primirii acesteia de către Secretarul General.

3. După expirarea perioadei de 12 luni prevăzută în alinaetul 2 al prezentului articol, Statele Contractante interesate îl vor informa pe Secretarul General referitor la rezultatele consultărilor cu acele teritorii ne-metropolitane pentru ale căror relații internaționale răspund și care este posibil să nu fi fost de acord cu aplicarea prezentei Convenții.

Articolul 16

1. Prezenta Convenție se va deschide pentru semnare la sediul Națiunilor Unite de la 30 august 1961 la 31 mai, 1962.
2. Prezenta Convenție se va deschide pentru semnare în numele:
 - a. Oricărui Stat Membru al ONU
 - b. oricărui stat invitat să participe la conferința ONU privind eliminarea sau reducerea viitoarelor cazuri de apatridie
 - c. oricărui alt stat căruia Adunarea generală a ONU îi poate adresa invitația de a semna sau adera la prezenta Convenție
3. Prezenta Convenție va fi ratificată, iar instrumentele de ratificare vor fi depuse la Secretarul General al ONU.
4. Prezenta Convenție va fi deschisă pentru aderare statelor prevăzute în para. 2 al prezentului articol. Aderarea se va face prin depunerea instrumentului de aderare la Secretarul General al ONU.

Articolul 17

1. La data semnării, ratificării sau aderării, orice stat poate avea rezerve referitor la art. 11, 14 sau 15.
2. Nici o altă rezervă privind prezenta Convenție nu va fi admisă.

Articolul 18

1. Prezenta Convenție va intra în vigoare după 2 ani de la data depunerii celui de-al 6-lea instrument de ratificare sau aderare.
2. Pentru fiecare stat care ratifică sau aderă la prezenta Convenție după depunerea celui de-al 6-lea instrument de ratificare sau aderare, aceasta va intra în vigoare în cea de-a 90-azi de la depunerea instrumentului de ratificare sau aderare sau la data la care prezenta Convenție intră în vigoare în conformitate cu prevederile alineatului 1 al prezentului articol, oricare dintre date este mai recentă.

